

Sygn. akt III Ca 871/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - SSO Mirella Szpyrka

Sędziowie SO Gabriela Sobczyk (spr.)

SO Marcin Rak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 8 września 2015r.

sprawy z wniosku Skarbu Państwa-Naczelnika Urzędu Skarbowego w R.

przy udziale H. M. i E. M.

o wpis hipoteki przymusowej

na skutek apelacji uczestników postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Raciborzu

z dnia 26 marca 2015 r., sygn. akt Dz.Kw 1472/15

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że uchylić zaskarżony wpis hipoteki przymusowej z dnia 27 lutego 2015r., Dz. Kw 635/15 i wniosek oddalić.

SSO Marcin Rak SSO Mirella Szpyrka SSO Gabriela Sobczyk

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 26 marca 2015r. Sąd Rejonowy w Raciborzu utrzymał w mocy wpis referendarza z dnia 27 lutego 2015r., Dz. Kw 635/15, a to wpis hipoteki przymusowej na rzecz Skarbu państwa- Naczelnika Urzędu Skarbowego w R. do kwoty 464933 zł w oparciu o zarządzenia zabezpieczenia z dnia 29 stycznia 2015r. nr (...) oraz (...). Wskazał, że uzasadniając swój wniosek wnioskodawca podał, że uczestnicy postępowania są właścicielami nieruchomości zapisanej w księdze wieczystej (...) i małżonkami odpowiadającymi solidarnie za zobowiązania podatkowe. Nadto podatnik- spółka (...) w sposób trwały nie uiszcza zobowiązań o charakterze publiczno-prawnym, stale wykazuje straty w działalności, nie posiada majątku trwałego pozwalającego na spłatę obecnych i przyszłych zobowiązań, nie posiada majątku trwałego pozwalającego na spłatę obecnych i przyszłych zobowiązań. Wniosek ten został uwzględniony przez referendarza, a na jego wpis uczestnicy złożyli skargę. Oceniając jej zasadność Sąd Rejonowy ustalił, że właścicielami nieruchomości na prawach ustawowej wspólności majątkowej ujawnionymi w dziale II księgi wieczystej (...) są uczestnicy postępowania. W dniu 29 stycznia 2015r. Naczelnik Urzędu Skarbowego wydał 2 zarządzenia zabezpieczenia w celu uzyskania hipoteki przymusowej na nieruchomości wpisanej w księdze wieczystej (...) wskazując jako podstawę prawną art. 155 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Wskazał, że decyzjami z dnia 9 stycznia 2015r. nr (...) i (...) dokonał zabezpieczenia zobowiązania podatkowego uczestników postępowania, a nadto że spółka (...) za której zobowiązania odpowiedzialność osobistą ponosi H. M. w sposób trwały nie uiszcza zobowiązań podatkowych, wykazuje stratę w działalności, a nadto nie posiada majątku trwałego pozwalającego na spłatę zobowiązań, co uzasadnia stwierdzenie, że zobowiązania nie zostaną spełnione.

Powyższe zarządzenia zostało opatrzone w klauzulę o przyjęciu zarządzeń zabezpieczenia do wykonania. Nadto wnioskodawca wskazał sposób podziału zabezpieczenia hipotecznego na poszczególne nieruchomości. W tym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że zaskarżony wpis należy utrzymać w mocy. Wskazał na brzmienie art. 109§1i 110 pkt 5 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o księgach wieczystych i hipotece(t., jen., Dz.U., z 2001r. nr 124 poz. 1361 ze zm.), wskazał, że wierzyciel przedstawił zarządzenia zabezpieczenia z dnia 29 stycznia 2015r. nr (...) oraz (...), wydane przez uprawniony organ. Sąd Rejonowy wskazał na ograniczony zakres swej kognicji wynikający z art. 626⁽⁸⁾§2kpc. ocenił, że zostały spełnione ustawowe wymogi dla zarządzenia zabezpieczenia określone w art. 156§1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Podniósł, że poza jego kognicją jest rozpoznawania zarzutów dotyczących samego toku postępowania administracyjnego, czy ewentualnej wadliwości decyzji administracyjnej, którą podnieśli skarżący w skardze. Analiza decyzji i samych zabezpieczeń będących podstawą do wydania zarządzenia zabezpieczenia wykracza poza ramy kognicji sądu wieczystoksięgowego. Z formalnoprawnego zaś punktu widzenia przedłożone zarządzenia zabezpieczenia w ocenie Sądu Rejonowego spełniają ustawowe przesłanki.

Sąd Rejonowy uznał, że niezasadne są zarzuty uczestników postępowania o niedopuszczalności ustanowienia jednej hipoteki przymusowej w oparciu o kilka tytułów wykonawczych. Powołał się na postanowienie Sądu Najwyższego z 9.12.2009r., wskazując na jego aktualność.

Apelację od tego postanowienia wnieśli uczestnicy postępowania. Wnieśli oni o uchylenie zaskarżonego postanowienia i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, wskazując że istnieją przesłanki do wykreślenia wpisu hipoteki i oddalenia wniosku Naczelnika Urzędu Skarbowego w R. oraz nakazanie dokonania takiego wykreślenia. Zarzucili naruszenie art. 110 pkt 5 ustawy o księgach wieczystych i hipotece poprzez dokonania wpisu hipoteki w oparciu o zarządzenia zabezpieczenia niespełniające wymogów z art. 156§1 pkt 3,4 i 5 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zarzucili ponadto naruszenie art. 626⁸§2kpc poprzez błędne przyjęcie, że weryfikacja spełniania przez przedłożone przez wierzyciela zarządzenia zabezpieczenia wymogów z art. 156§1 pkt 3,4 i 5 ustawy wykracza poza kognicję sądu wieczystoksięgowego.

W toku postępowania apelacyjnego uczestnicy postępowania przedstawili decyzje Dyrektora Izby Skarbowej w K. z dnia 26 maja 2015r. nr (...) i(...) oraz postanowienia Dyrektora Izby Skarbowej z dnia 2.06.2015r. znak (...) oraz z dnia 8.06.2015r. znak (...) Wywiedli, że zarządzenia zabezpieczenia są wadliwe, co stwierdzono w toku instancji w postępowaniu administracyjnym, bowiem wskazanymi decyzjami zostały uchylone decyzje z 9.01.2015r. o zabezpieczeniu, a wskazanymi postanowieniami umorzono postępowanie zabezpieczające. Zatem nie istnieje podstawa prawna wpisu hipoteki przymusowej.

Pismem z dnia 28 sierpnia 2015r. wnioskodawca potwierdził okoliczności wskazane przez skarżących. Podniósł, że w związku z wygaśnięciem zaległości stanowiących postawę wpisu hipoteki złożył w dniu 24 lipca 2015r. wniosek o wykreślenie wpisu hipoteki z księgi wieczystej (...). Ponadto w związku z umorzeniem postępowania zabezpieczającego wydał postanowienia o uchyleniu dokonanych zajęć na majątku skarżących.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zmiana okoliczności zaistniała po wydaniu zaskarżonego postanowienia doprowadziła do konieczności uwzględnienia apelacji.

W świetle złożonych przez uczestników postępowania dokumentów oraz oświadczenia wnioskodawcy, potwierdzającego ich stanowisko uznać należy, że podstawa wpisu hipoteki odpadła. Mimo, że wnioskodawca złożył wniosek o wykreślenie tej hipoteki, to jednak zgodnie z kolejnością wpływu wniosków Sąd Okręgowy rozpoznając apelację mógł okoliczności te uwzględnić już w niniejszym postępowaniu, skoro zaskarżony wpis hipoteki przymusowej nie stał się prawomocny.

Odpadnięcie podstawy dokonanego wpisu spowodowało konieczność jego uchylenia. Jednocześnie wnioskodawca, mimo że przyznał wskazane przez uczestników postępowania okoliczności, to jednak swego wniosku o wpis hipoteki

przymusowej nie cofnął. Zatem Sąd Okręgowy obowiązany był orzec o meritum niniejszej sprawy. Skoro zaś odpadła podstawa wpisu, na której wnioskodawca oparł swój wniosek, zatem wniosek należało oddalić, zgodnie z art. 626⁸§2kpc. Wskazana okoliczność była wystarczająca do uwzględnienia apelacji, zatem zbędne było odnoszenie się do pozostałych argumentów i zarzutów skarżących.

Z tych powodów w oparciu o art. 386§1kpc w zw. z art. 13§2kpc orzeczono jak w sentencji.

SSO Marcin Rak SSO Mirella Szpyrka SSO Gabriela Sobczyk